

GAZETA OFICIALĂ

PUBLICATĂ DE

CONSILIUL DIRIGENT AL TRANSILVANIEI, BANATULUI
== ȘI ȚINUTURILOR ROMĂNEȘTI DIN UNGARIA. ==

PARTE OFICIALĂ

Decret Nr. VIII

despre organizarea poliției de stat.

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și Ținuturilor românești din Ungaria a decretat și decretează :

ART. 1. În orașele municipale și în cele cu consiliu, serviciul poliției cu toate atribuțiunile sale se va prevedea de poliția de stat.

În caz necesitate poliția de stat va putea fi extinsă prin șeful resortului de interne și asupra comunelor singuratiche, sau asupra unor grupe de comune.

ART. 2. Organizația poliției de stat, cum și fixarea atribuțiunilor ei, se va norma prin o ordonanță a șefului resortului de interne.

ART. 3. Cheltuielile poliției de stat vor fi luate în bugetul resortului de interne, orașele nu vor mai avea să contribuie cu nimic la susținerea poliției; de altă parte însă nu vor primi dela stat sumele ce au primit până acum în scopul de a dezvolta poliția orașenească.

ART. 4. Orașele (comunele) sunt datoare a ceda statului în folosință fără contravaloare acele clădiri resp. locale, care și până acum s'au folosit spre scopurile poliției orașenești, dacă acelea sunt proprietatea orașului. Contractele de chirie ale imobilelor închiriate spre asemenea scop, sunt datoare a le ceda statului.

Sunt datoare orașele (comunele) a pune la dispoziția statului fără contravaloare spre scopurile poliției de stat întreg inventarul (mobiliar, aranjament de birouri, uniforme, arme, muniții etc.), până acum a servit spre scopurile poliției orașenești (comunale).

Despre ținerea în rând bun a clădirilor se va îngriji statul.

ART. 5. Actualul personal al polițiilor orașenești va fi aplicat în serviciul poliției de stat, conform normelor din art. 2 al decretului Nr. 1.

În orașul în care se organizează poliția de stat, cu ziua funcționării personalul poliției orașenești trece la dispoziția și sub puterea disciplinară a poliției de stat.

ART. 6. Toate dispozițiile legilor, ordonanțelor, regulamentelor, statutelor în vigoare, contrare cu normele din acest decret, se scot din valoare.

ART. 7. Cu aducerea la îndeplinire a acestui decret se încredințează șeful resortului de interne.

Acest decret intră în putere cu ziua de 2/15 Martie 1919.

Sibiu. 27 Februarie (12 Martie) 1919.

Juliu Maniu,

Președintele Consiliului Dirigent.

Prin înaltul decret Nr. 454/1919 și în baza art. 77 din legea asupra înaintărilor în armată, a fost primit în cadrele de rezervă ale armatei române pe ziua de 18 Noembrie 1918, generalul de brigadă în rezervă *Silviu Herbay* din arma infanteriei, provenind din armata regulată străină, punându-se pe aceeași zi la dispoziția ministerului de război. Nr. 5788 III.

Prin înaltul decret Nr. 455/1919 și în baza art. 77 din legea asupra înaintărilor în armată a fost primit în cadrele active ale armatei române pe ziua de 15 Februarie 1919 st. n. locotenent colonelul *Gheorghe Peja* din arma infanteriei, provenit din armata regulată străină, repartizându-se pe aceeași zi la serviciul geografic al armatei, cu vechimea gradului. Nr. 5788 III.

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și Ținuturilor românești din Ungaria, a numit pe dnl *Lutz Kerodi* secretar general la resortul cultelor și instrucțiunii publice.

Ordonanță

despre aplicarea jurisdicțiunii militare asupra persoanelor civile

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și Ținuturilor românești din Ungaria ordonează următoarele:

Pe teritoriul de sub administrația Consiliului Dirigent pe baza ordonanțelor și legilor în vigoare, jurisdicțiunea asupra persoanelor supuse procedurii penale civile, pentru crimele și delictele prevăzute în §-ii și 2 ai ordonanței Nr. 5491 M. E. din 27 Iunie 1914, exercitată de fosta armată ungară, se va exercita de curtea

marșali de pe lângă comandamentul teritorial din Sibiu.

Competența curții marșale se estinde asupra întregului teritoriu de sub administrația Consiliului Dirigent. Curtea marșală va aplica toate normele legale în vigoare pe acest teritoriu, susținute prin Decretul Nr. I art. I, cu deosebirea, că în codurile penale și în cel de procedură penală militară, precum și în toate normele referitoare, peste tot locul în loc de puterea armată a monarhiei austriace resp. austro-ungare, este a se înțelege puterea armată a statului român.

Sibiu, 10 Martie n. 1919.

Juliu Maniu,

Președintele Consiliului Dirigent și
șeful resortului de interne.

Nr. 1281

Resortul afacerilor interne.

Ordonanță

referitoare la uniforma poliștilor.

Până la definitivă regulare a uniformării celor aplicați în serviciul poliției ordonăm:

Toți cei aplicați la poliție, cari sunt uniformați și și poartă uniforma ce o au de prezent. Pentru deosebirea gradelor însă se introduce următoarele distincțiuni:

Pentru funcționarii superiori de serviciu interne (concept):

Clasa XII, practicant, fără uniformă.

Clasa XI, ajutor de concipist, pe umăr (pe epaulet) 1 stea de aur.

Clasa X, concipist, pe umăr (pe epaulet) 2 stele de aur.

Clasa IX, căpitan (subșef de pol.), pe umăr (epaulet) 3 stele de aur.

Clasa VIII, șef de poliție (subpref.), pe umăr galon de aur 3 cm. lat, 1 stea de argint.

Clasa VII, prefect de poliție, pe umăr galon de aur 3 cm. lat și 2 stele de argint.

Clasa VI, prefect de poliție, pe umăr galon de aur 3 cm. lat și 3 stele de argint.

Pentru cei aplicați la serviciul extern (trupă):

Vardist cl. II, fără distincțiune.

Vardist cl. I, pe umăr (epaulet) 2 stele de os.

Sergent de poliție, pe umăr (epaulet) 3 stele de os.

Plutonier de poliție, pe umăr (epaulet) galon galben de mătășă 11 mm. lat și 3 stele de os.

Clasa XI, comisar cl. III, pe umăr o stea de argint

Clasa X, comisar cl. II, pe umăr 2 stele de argint.

Clasa IX, comisar cl. I, pe umăr 3 stele de argint.

Clasa VIII, subinspector de poliție, pe galon de argint 1 stea de aur.

Clasa VII, inspector de poliție, pe galon de argint 2 stele de aur.

Toți aplicații vor purta pe brațul stâng în mod aparent litere S. din postav galben, iar pe chipiu și capelă cocarda tricoloră și litera S. sub cocardă.

Raport de subordinație între poliție și armată nu există; prin urmare nu există nici datorința onorului militar prin salutul regulamentar

Sibiu, 11 Martie (26 Februarie) 1919.

Pentru șeful resortului:

Dr Onisor,

secretar general.

Nr. 478

Resortul outelor și al instrucțiunii publice.

Notă circulară

referitoare la împrumutul național.

Cătră toate autoritățile bisericesti

Cu scop de a procura mijloacele pecuniare neapărat de lipsă pentru acoperirea cheltuelilor împreunate cu noua organizare a serviciilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Banatului și ținuturilor românești din Ungaria unite cu Regatul României, — Consiliul Dirigent Român din Sibiu, resortul de finanțe, emite un împrumut național în bonuri de tezaur 50/0 din 1919, garantate de Statul Român. Acest împrumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit. Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoare lor nominală ca garanții și cauțiuni la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite de aceleași case drept numerar. Primul cupon poartă scadența 1 August 1919. Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plată pământurilor parcelate, conform proiectatei reformei agrare. Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei, pe paritatea ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal minimum cincizeci de lei. Împrumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător de 200, 500, 1000, 5000 și 10,000, în coroane austro-ungare. Prețul de subscriere este fixat al pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa integral la subscriere. Drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de banca austro-ungară, cari sunt date de mai înainte, sau incluzive 1 Octomvrie st. n. 1918.

Aceste dispozițiuni ale Consiliului Dirigent Român se aduc la cunoștința autorităților bisericesti, cari sunt poștite a îndruma pe toți preoții și învățătorii de sub jurisdicțiunea lor, să îndemne și să sfătuiască cu orice prilej poporul a participa în m sură cât mai întinsă la acest împrumut național, care îmbie cel mai bun prilej pentru toți cetățenii spre a-si preface în mod profitabil bancnotele de coroane în lei.

Dar pe lângă motive de ordin financiar, sunt și motive de ordin moral și național, cari trebuie să îndemne pe toți cetățenii patriei române a contribui la o renșită cât mai deplină a acestui împrumut național. Prin o participare corespunzătoare stării sale materiale la acest împrumut național, fiecare cetățean are prilej a da dovezi, nu numai despre felul cum își înțelege și îndeplinește datoria față de patrie, ci și despre devotamentul și însușirea lui pentru noul Stat Român, care ne ocrotește pe toți deopotrivă și ne deschide cele mai înecățătoare perspective spre un viitor senin și fericit.

Din circulara, pe care vor afla de bine a o adresa în acest înțeles onor. autorități bisericești credincioșilor lor, să se trimită câte un exemplar și resortului nostru de culte, care prin această măsură nu urmărește absolut nici o tendință prejudețioasă pentru autonomia vre-unei confesiuni din patria noastră, ci e condus exclusiv de simțul datoriei de a se putea orienta în orice chestiune de interes obștească asupra rezultatelor, pe cari e au de fapt ordonanțele emanate dela dânsul, către autoritățile confesionale.

Sibiu, la 20 Februarie (5 Martie) 1919.

Vasilie Goldiș,

Nr. 1722 șeful resortului de culte și instrucțiune publică.

Resortul finanțelor.

A V I Z.

în chestiunea declarațiilor de despăgubire.

Termenul pentru înaintarea declarațiilor de despăgubire, stabilit în sensul ordonanței Nr. 939, din 6/19 Februarie a. c. art. 4 la 30 de zile dela publicarea ei în »Gazeta Oficială« deci până la 11/24 Martie a. c., se prelungește până la 11/24 Mai a. c.

Pentru desfășurarea cât mai rețedă a cauzelor, se atrage atențiunea tuturor petenților asupra punctelor stipulate în ordonanța citată, în special asupra dispozițiilor din art. 5 al acelei ordonanțe.

Declarațiunile se vor înainta la comisiunile locale.
Sibiu, la 28 Februarie (13 Martie) 1919.

Dr. N. Vlad,

Nr. 1947 șeful resortului finanțelor.

Ordonanță

relativ la cultivarea tutunului pe anul 1919.

ART. 1 Până la alte dispozițiuni relativ la cultivarea și producțiunea tutunului rămân în vigoare legile și ordonanțele menținute prin decretul Nr. 1 Art. 1 al Consiliului Dirigent (»Gazeta Oficială« Nr. 6.)

Ordonanțele emanate după 18 Octombrie 1918 sunt nule și neavenite.

ART. 2. Cultivatorii de tutun de până acum sunt datori a face declarațiune la direcțiunea financiară de

spre întinderea pământului ce vor să cultive, și de cantitatea de semințe de care dispun.

ART. 3. Aceia, care au cultivat tutun, dar în anii de războiu au întrerupt cultivarea, întrucât voiesc a se ocupa din nou cu cultivarea tutunului, se vor adresa pentru admitere direcțiunii financiare competente, arătând în cerere întinderea pământului ce vor să cultive, apoi dacă au edificii corespunzătoare; precum și împrejurarea, dacă au semințe, sau dacă nu au, de voiesc să și le procure.

ART. 4. Aceia însă, cari nu s'au ocupat cu cultivarea tutunului, dar ar voi să cultive pe anul curent, au să facă cereri, ca și cei din punctul precedent, cu deosebirea, că pentru admitere să se adreseze Consiliului Dirigent, Resortul Finanțelor.

Sibiu, 28 Februarie (13 Martie) 1919.

Dr. N. Vlad

Nr. 1691

șeful resortului finanțelor.

Imprumutul national 5% in bonuri de tezaur din 1919.

Emis prin Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu.

Prospect.

În virtutea decretului-lege din Ianuarie 1919.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, emite bonuri de tezaur 5% din 1919, garantate de Statul Român.

Acest împrumut cu bonuri de tezaur are de scop a subveni cheltuelilor necesare pentru noua organizare a funcțiunilor de stat din teritoriile Transilvaniei, Banatului și Ținuturilor românești din Ungaria, unite cu Regatul României.

Imprumutul va fi emis în bonuri de tezaur la purtător, de 200, 500, 1000, 5000 și 10.000, în coroane austro ungare.

Bonurile de tezaur vor purta în faximile semnăturile Ministrului de finanțe al Guvernului Regal Român, a șefului resortului finanțelor din Consiliul Dirigent, a cassierului și o semnătură manuscrisă de control.

Acest împrumut va fi scutit pentru totdeauna de orice impozit prezent sau viitor.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea or nominală ca garanții și cațiuni la toate casele publice. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numerar.

Bonurile de tezaur vor putea fi lombardate (de puse în gaj) la casele publice (cassieriele instituțiilor de stat) până la 50% a valorii nominale și cu o dobândă de 4% anuat.

Bonurile de tezaur vor fi primite pe valoarea lor nominală în plata pământurilor parcelate, conform proiectatei reforme agrare.

Bonurile de tezaur vor purta o dobândă de 5% la capitalul nominal, în care scop ele sunt însoțite de

opt cupoane de dobânzi semestrale pentru patru ani.

Primul cupon poartă scadența 1 August 1919.

Statul Român va rambursa aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 în lei, pe paritatea, ce se va stabili între lei și coroane. Se garantează însă deținatorilor de bonuri pentru 100 coroane nominal, minimum cincizeci de lei.

Statul Român își rezervă dreptul de a denunța acest împrumut în întregime sau parțial înainte de termenul fixat și în urma unei publicațiuni speciale prin „Monitorul Oficial” cu șase luni de zile înainte de data fixată pentru chemarea la rambursare. În acest caz valoarea cupoanelor, ce vor lipsi, se va deduce din valoarea nominală a bonurilor de tezaur.

Bonurile de tezaur neprezentate la rambursare, se prescriu după trecere de 30 de ani, iar cupoanele seazute și neprezentate la plată se prescriu după 5 ani de la data scadenței lor.

Subscrierile la acest împrumut vor fi reductibile. În locul bonurilor de tezaur pierdute, distruse sau furate, se vor libera proprietarului duplicate în conformitate cu legea decretată cu Nr. 3380 din 15 Noiembrie 1918. Cunoștință de dispozițiunea acestei legi se poate lua la lucrurile de plată.

Condițiunile de subscriere.

În baza prospectului de emisiune, subscrierea la împrumutul cu bonuri de tezaur de 5% din 1919 se va începe în ziua de 1 Martie st. n. 1919.

Subscrierea se va face:

a) la băncile românești; b) la băncile săsești; c) la perceptorate; d) la direcțiunile financiare; e) la prefecturi și preturi; f) la alte instituțiuni și particulari, prevăzuți cu autorizație specială din partea Consiliului Dirigent, resortul finanțelor, Sibiu.

Prețul de subscriere este fixat al pari, adică una sută coroane pentru fiecare sută coroane nominal, care se va vărsa în integral la subscriere. Se observă, că drept plată se vor admite numai astfel de bancnote emise de banca austro-ungară, cari sunt datate de mai înainte, sau inclusive 1 Octombrie st. n. 1918.

Subscrierile se vor putea face și în lei, pe paritatea de 2 coroane egal 1 leu.

Consiliul Dirigent, cu un anunț prealabil de cel puțin 5 zile, publicat în ziare, are dreptul să închidă subscrierea când va voi.

Consiliul Dirigent, resortul finanțelor, își rezervă dreptul să stabilească rezultatul subscrierilor reducându-le la suma, ce o va crede necesară trebuințelor sale.

Subscriito ului i se va libera o chitanță, constatând subscrierea și efectuarea vărsământului.

Subscrierile se vor face pe contrachitanța plăților, la locurile de subscrițiune.

Bonurile de tezaur definitive, împreună cu opt cupoane de dobânzi semestrale, se vor libera cel mai târziu la 1 Iulie st. n. 1919.

Dr. A. Vlad,
șeful resortului finanțelor,

Notă circulară

referitoare la jurământul militar.

Ordinul Sect. II Nr. 125 din 1 Februarie 1919 („Gazeta Oficială” Nr. 8), aducându-se din nou la cunoștință, se întregeste în modul următor:

Nine nu va putea face serviciu militar, dacă nu a depus jurământul de fidelitate.

Toate jurămintele de fidelitate făcute în scris ale ofițerilor (asimilaților) și păstrate până în prezent la arhiva trupei (instituțiunei) sunt a se trimite cu listă acum, — iar în viitor îndată după depunerea jurământului, — la secția organizării 6—7, Sibiu.

Sibiu, 10 Martie n. 1919.

Baron Boeriu,
general de divizie.

Nr. 8641 II.

Ordin circular

Înștiințările austro-ungare și înștiințările nemțești și ungurești de pe edificiile militare sunt a se înlocui și înlocui cu cele românești.

Sibiu, 11 Martie 1919.

Baron Boeriu,
general de divizie.

Nr. 8640 I.

Notă circulară.

despre introducerea zilelor de post.

Cătră toate oficiile militare.

Toate comandele militare au să pregătească și să distribue, până la alte dispozițiuni, în fiecare Miercuri și Vineri, numai mâncări fără carne.

Regiilor militare le este interzis a extrada carne în zilele acestea de post.

Sibiu, la 13. Martie 1919.

Baron Boeriu,
general de divizie.

Nr. 20,046.

M e d e l e

pentru rugărilor referitoare la dispensele militare.

(Model a)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a trei părinți de familie, domiciliați în comună, spre a stabili drepturile de dispensă ale unui tânăr, ca cel mai în vârstă dintre orfani, fără tată și fără mamă, (art. . . . al legii recrutării, alin. a).

Noi subsemnații, ¹⁾ . . . . . părinți ai tinerilor supuși la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă la serviciu:

Certificăm, că numitul ²⁾ . . . . . născut la ³⁾ . . . . . fiul fostului ⁴⁾ . . . . . și al fostei ⁵⁾ . . . . . înscris pe tabela de recensământ la Nr. ⁶⁾ . . . . . și hotărât a

concura la formarea contingentului clasei 19 . . . . ,
are frate mai în vârstă decât dânsul, cî dânsul este
cel mai în vârstă din 7) . . . . . copii orfani ca și
dânsul de tată și de mamă și cari sunt acum în viață,
adecă 8) . . . . .

Cî prezența acestui tinăr este indispensabilă
pentru a asigura existența fraților săi orfani mai mici,
că ei, ca și dânsul, sunt cu totul lipsiți de mijloace de
viețuire și că în realitate el se achită de această obli-
gațiune către dînșii.

Făcut la 9) . . . . la 10) . . . . după cererea d lui 11)
. . . . . 12) . . . . . 13) . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei . . . . că cele
conținute în prezentul act sunt edevărate.

La . . . . la . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul de plasă.

Nota. — Primarii vor ajuta la trebuință pe părinții de
familie la redactarea acestui certificat.

1) Numele, pronumele și domiciliul celor 3 părinți de
familie.

2) Numele și pronumele tinărului.

3) Data nașterii sale.

4) Pronumele tatălui tinărului.

5) Numele și pronumele mamei tinărului.

6) Să se arete numărul înscrierii pe tablele de recen-
sământ.

7) Să se arete numărul fraților și surorilor.

8) Să se arete numele și pronumele fraților și surorilor
și data nașterii lor.

9) Numele comunei rurale sau urbane unde s'a liberat
certificatul.

10) Data zile când s'a liberat certificatul.

11) Să se arete numele și pronumele persoanei după
cererea căreia s'a liberat certificatul și în ce calitate l-a cerut
aceea persoană.

12) Semnătura celor 3 părinți de familie sau declarația
că nu știu să scrie.

13) Semnătura persoanei care a cerut certificatul sau
declarația că nu știe să scrie.

Model b)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a 2 părinți de familie, domiciliați în comună,
spre a stabili drepturile de dispensă ale unui tinăr, ca
cel mai în vârstă dintre orfanii de mamă, al cărui tată
este legalmente declarat absent sau interzis (art. . . . .
al legii recrutării alin. a).

Noi subsemnații, 1) . . . . . părinți ai tinerilor
supuși la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă în
serviciu:

Certificăm, că numitul 2) . . . . . născut la 3) . . . .
fiul, lui 4) . . . . . și a fostei 5) . . . . ., înscris pe ta-
bela de recensământ la 6) . . . . . și hotărît a concurs
la formarea contingentului 19 . . . . nu are frate mai
în vârstă decât dânsul, că dânsul este cel mai în vârstă
din 7) . . . . copii orfani, ca și dânsul, de mamă, al căru

tală este legalmente declarat 8) . . . . . și cari sunt
acum în viață, adecă 9) . . . . .

Cî prezența acestui tinăr este indispensabilă
pentru a asigura existența fraților săi orfani mai mici;
că ei, ca și dânsul, sunt cu totul lipsiți de mijloace
de viețuire și că în realitate el se achită de această
obligațiune către dînșii

Făcut la 10) . . . . la 11) . . . . după cererea dlui 12)
. . . . . 13) . . . . . 14) . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei, că cele conți-
nute în prezentul act sunt adevărate.

La . . . . . la . . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul plășii.

Nota. — Primarii vor ajuta la trebuiță pe părinții de
familie la redactarea acestui certificat.

1] Numele, pronumele și domiciliul celor 3 părinți de
familie.

2] Numele și pronumele tinărului.

3] Data nașterii sale.

4] Pronumele tatălui tinărului.

5] Numele și pronumele mamei tinărului.

6] Să se arete numărul înscrierii pe tablele de recen-
sământ.

7] Să se arete numărul fraților și surorilor.

8] Să se arete dacă este absent sau interzis.

9] Să se arete numele și pronumele fraților și surorilor
și data nașterii lor.

10] Numele comunei rurale sau urbane unde s'a liberat
certificatul.

11] Data zile când s'a liberat certificatul.

12] Să se arete numele și pronumele persoanei după
cererea căreia s'a liberat certificatul și în ce calitate l-a
cerut acea persoană.

13] Semnătura celor 3 părinți de familie sau declarația
că nu știu scrie.

14] Semnătura persoanei care a reclamat certificatul
sau declarația că nu știe scrie.

Model c)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a trei părinți de familie, domiciliați în comună,
spre a stabili drepturile de dispensă ale unui tinăr,
ca 1) . . . . . al unei femei actuale văduve (art. . . . .
al legii de recrutare alin. c).

Noi subsemnații 2) . . . . . părinți ai tinerilor su-
puși la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă în
serviciu:

Certificăm, că numitul 3) . . . . . născut la 4) . . . .
fiul fostului 5) . . . . . înscris pe tablele de recensă-
mânt la Nr. 6) . . . . . și hotărît a participa la formarea
contingentului 19 . . . . . este 1) . . . . . al d-nei 7) . . . . .
văduva numitului 8) . . . . . tatăl tinărului 9) . . . . . că
d-na 8) . . . . ., este tot văduvă.

Cî prezența acestui tinăr este indispensabilă
pentru a asigura existența familiei, care este cu totul
lipsită de mijloace de viețuire și că el se achită în
realitate de această obligațiune către dânsa.

Făcut la ⁹⁾ . . . . . la ¹⁰⁾ . . . . . după cererea
d lui ¹¹⁾ . . . . . ¹²⁾ . . . . . ¹³⁾ . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei, că cele conținute
în prezentul act sunt adevărate.

La . . . . . la . . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul de plasă.

Nota. — Primarii vor ajuta la trebuință pe părinții de
familie la redactarea acestui certificat.

1) Să se arete dacă are drept la dispensă ca unic fiu
sau ca cel mai în vârstă dintre fii ori gineri.

2) Numele, pronumele și domiciliul celor 3 părinți de
familie.

3) Numele și pronumele tânărului

4) Data nașterii sale.

5) Promunele tatălui tânărului.

6) Să se arete numărul înscrierii și tablele de recensământ

7) Numele de familie și pronumele familiei.

8) Numele comunei rurale sau urbane unde s'au liberat
certificatul.

9) Data zilei când s'a liberat certificatul.

10) Să se arete numele și pronumele persoanei după
cererea căreia s'a liberat certificatul și în ce calitate l-a cerut
acea persoană.

11) Semnătura celor 3 părinți de familie sau declarația
ca nu știu să scrie.

12) Semnă ura persoanei care a cerut certificatul sau
declarația că nu știe să scrie.

Ordonanță

despre aplicarea jurisdicțiunii militare asupra persoanelor
civile.

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și
Ținuturilor românești din Ungaria ordonează următoarele:

Pe teritoriul de sub administrația Consiliului Dirigen-
gent, pe baza ordonanțelor și regilor în vigoare, jurisdic-
țiunea asupra persoanelor supuse procedurii penale
civile, pentru crimele și delictele prevăzute în §-ii 1 și
2 ai Ordonanței Nr. 5491 M. E. din 27 Iunie 1914,
exercitată de fosta armată ungară, se va exercita de
curtea marțială de pe lângă comandamentul teritorial
din Sibiu.

Competența curții marțiale se estinde asupra în-
tregului teritor de sub administrația Consiliului Dirigen-
gent. Curtea marțială va aplica toate normele legale
în vigoare pe acest teritor, susținute prin Decretul Nr.
1 art. 1, cu deosebirea, că în codurile penale și în cel
de procedură penală militară, precum și în toate nor-
mele referitoare, peste tot locul în loc de puterea ar-
mată a monarhiei austriace resp. austro-ungare, este a
se înțelege puterea armată a statului român.

Sibiu, 19 Martie n. 1919.

Juliu Mañiu,

Președintele Consiliului Dirigent și șeful
resortului de interne.

Ordonanța Nr. 5491. M. E.

a ministerului reg. ung. despre supunerea sub jurisdic-
țiunea penală militară a persoanelor supuse jurisdicți-
unea penale civile.

În baza împuternicirii din § 14 al art. de lege
XXXIII din 1912 despre procedura penală militară se
ordonează următoarele:

§ 1.

Asupra persoanelor supuse jurisdicțiunii penale
civile se va exercita jurisdicțiunea penală militară
pentru următoarele delictes:

1. Înrolarea (verbuvarea) arbitrară;

2. seducerea sau sprijinirea la călcarea obliga-
mentelor militare impuse prin jurământ;

3. spionajul, precum și alte crime de înțelegere
cu inamicul, sau alte fapte, cari tind la împedecarea in-
tereselor armatei sau trupelor aliate, sau la promo-
varea intereselor inamicului;

4. seducerea la neîndeplinirea ordnului de che-
mare;

5. delictesle comise prin faptele descrise în punc-
tele 1—4, cari sunt a se pedepsi mai strict.

Jurisdicțiunea penală militară se începe în ziua ce
urmează după intrarea în vigoare a acestei ordonanței
și se extinde asupra aceloră dintre delictesle citate,
cari se vor comite după intrarea în vigoare a acestei
ordonanțe.

§ 2.

Delictesle prevăzute în § 1 sunt cuprinse în §-ii
304, 306—319, 321—331 ai codului penal militar din
15 Ianuarie 1855 și în § 6, art. de lege XXI din
1820, despre neîndeplinirea ordinului de chemare.

Textul în extract al §-lor citați se află în anexa
acestei ordonanțe.

§ 3.

Jurisdicțiunea penală militară se extinde numai la
aptele prevăzute în § 1 ale persoanelor supuse acestei
jurisdicțiunii. Faptele acestea sunt a se judeca fără
considerare la alte fapte ale persoanelor numite.

§ 4.

Ce referă la teritoriile pe cari se aplică dispozi-
țiunile acestei ordonanțe).

§ 5.

(Conține dispozițiunea, când se va aplică proce-
dura penală militară pentru armata ces. și reg. și nu
cea pentru honvezi).

§ 6.

Ordonanța prezentă intra în vigoare în ziua pub-
licării.

27 Iulie 1914.

Extras din codul penal militar.

(§-ii citați în ordonanța Nr. 5491 M. E. din 27 Iulie 1914).

§ 304.

Se privesc de crime contra puterii armate a statului:

1. înrolarea fără autorizație;
2. seducțiunea (amăgirea) cuiva la călcarea obligărilor de serviciu militar, impuse prin jurământ, sau sprijinul dat în acest scop;
3. spionajul și alte fapte, îndreptate împotriva puterii armate a statului și prevăzute în § 327.

§ 306.

Se face vinovat de crima înrolării neautorizate acela:

a) care — pentru alt serviciu războiului decât cel român sau pentru serviciu cu arma în favorul vreunui partid răsvrătit — înrolează pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent orice individ, iar în afară de acest teritoriu, în regiunea de dislocare a trupelor române, vreo persoană, care aparține efectivului acestor trupe, ori formațiunilor auxiliare;

b) care înrolează orice persoană, obligată prin jurământ la îndeplinirea serviciului militar român, fie și numai în scopul așezării acesteia într-o țară străină;

c) care răpește cu puterea oameni în scopul de a câștiga recruți pentru alte trupe decât cele românești, sau soți de arme pentru răsvrățiți, sau emigrați — dintre ceie au depus jurământul militar român — pentru vreun stat străin

§ 307.

Dacă crima aceasta a fost săvârșită în timp de război în favorul statului dușman sau al răsvrătiților, vinovatul se va pedepsi cu moartea prin ștreang; iar dacă crima s'a săvârșit în cursul războiului, dar nu în favorul statului dușman, pedeapsa va fi închisoare grea dela 5—10 ani în cazurile §-lui 306 litera a) și b) și dela 10—20 ani în cazul de sub lit. c).

§ 309.

În cazul §-lui 306 lit. c) dacă crima conform §-lui 307 nu cade sub pedeapsă de moarte, dar persoanei despoiate de libertate i s'a primejduit viața ori recâștigarea libertății, vinovatul se va pedepsi cu închisoare pe viață.

§ 310.

Pedeapsa pentru tentativa comisă în timp de război, dacă crima săvârșită s'ar pedepsi cu moarte, e închisoare grea dela 5—10, iar dacă tentativa a fost împreună cu răpirea unei persoane, e închisoare grea dela 10—20 ani. Afară de cazurile acestea, tentativa se pedepsește cu închisoare dela 6 luni până la un an, iar între împrejurări agravante dela 1—5 ani.

§ 311.

Celce cu bună știință (intenționat) va fi ajutat pe

făptuitor cu sfatul, fapta, ori în alt chip, se consideră și pedepsește deopotrivă cu făptuitorul.

§ 312.

Se va pedepsi cu închisoare dela 6 luni până la un an, respective după împrejurări până la 5 ani acela, care intenționat nu împedecă făptuirea crimei, deși ar fi putut-o face ușor și fără a se expune pe sine și ai săi vreunui pericol, sau intenționat nu denunță autorităților pe făptuitorul cunoscut lui.

§ 313.

Va fi scutit de pedeapsa ce i s'ar fi cuvenit făptuitorul, care abstea de bună voie dela transportarea celor înrolați, sau împedecă plecarea acestora, sau înrolarea o denunță autorităților încă înainte de ce le-ar fi ajuns cazul la cunoștință și fapta se mai poate încă împedeca.

§ 314.

Se face vinovat de crima contra puterii armate a statului acela, care pe vreo persoană obligată prin jurământ la serviciul militar — deși el însuși nu stă sub obligament — o amăgește, somează, îndeamnă, sau să străduiește a o amăgi la părăsirea cu necredință a serviciului militar (la dezertare), sau la călcarea credinței, supunerii, sobrietății, sau a altei datorințe militare, a cărei neîmplinire se consideră după lege de crimă, irelevant dacă aceasta o face oferind daruri ori alte favoruri, sau prin fegădueli, sau prin oricare alte mijloace.

§ 315.

Această crimă se pedepsește cu închisoare dela 6 luni până la 3 ani, dacă a rămas numai în stadiul tentativei, și până la 5 ani închisoare, dacă amăgirea a succedut.

§ 316.

Se face vinovat de complicitate acela, care deși nu stă în serviciu militar, întinde în orice chip ajutor la săvârșirea vreunei crime militare unuia, care prin jurământ e supus obligărilor militare.

Pedeapsa e închisoare dela 6 luni până la 5 ani după cum fapta numai s'a încercat, ori s'a și îndeplinit.

§ 317.

Dacă crima militară, la care amăgirea ori întinderea de ajutor se referă, cade sub pedeapsă de moarte, sau dacă e vreme de război, sau obvin alte împrejurări agravante, pedeapsa se ridică dela 5—10 ani. Iar dacă s'a publicat statariul, pedeapsa va fi moartea prin glonț.

§ 318.

Se va pedepsi cu închisoare dela 6 luni până la un an acela, care dă vreunui soldat dezertor îndrumări, vestimente spre a se deghiza adăpost, loc de ascundere, sau în orice alt chip mână de ajutor și-i înleznește fuga, sau pune pedeci la urmărirea și prinderea dezertorului.

Pedeapsa se ridică până la 5 ani pentru acela, care ține ascuns la sine timp mai îndelungat vr'un dezertor, sau îi dă ajutorul în schimbul armamentului, sau din poftă de câștig, sau dacă obvin alte împrejurări deosebit de îngreunătoare.

§ 319.

Făptuitorul care a înlesnit părăsirea serviciului militar, sau a ascuns pe dezertor, pe lângă pedepsele amintite mai sus va mai plăti de fiecare dezertor o amendă de 200 coronea în cassa erarului militar.

§ 321.

Se face vinovat de crima spionajului acela, care în vreme de război, sau într'un timp, când e îndobăște cunoscut, că se fac dispoziții sau preparative contra unui dușman extern sau contra rășvrațiților din interiorul țării, adună informații despre forța și starea puterii armate teritoriale ori maritime, despre dispozițiile sau planurile, pozițiile sau mișcările aceleia, despre referințele sau obiectele privitoare la fortificații, la tranșee, la depozite și magazii, sau în genere la activitatea armatei și a marinei, dacă aceasta o face în scopul, ca informațiile câștigate să le aducă pe orice cale la cunoștința dușmanului, sau a statului împotriva cărui e iminentă izbucnirea războiului, sau a rășvrațiților.

§ 322.

Această crimă se pedepsește cu moartea prin ștreang chiar și atunci, când neavând nici un rezultat a rămas în stadiu de tentativă.

Se face vinovat de complicitate și se pedepsește deopotrivă cu spionul acela, care între împrejurările menționate în § 321 va fi dat cu bună știință ajutor spionului cu sfatul, fapta, ori pe altă cale, fie la săvârșirea spionajului, fie la comunicarea cu dușmanul, cu statul străin, ori cu rășvrațiții, a referințelor și obiectelor spionate.

Dacă însă făptuitorul sau complicele spionajului comis în timpul preparativelor amintite în § 321 nu a avut știre despre aceste preparative, pedeapsa lui va fi închisoare grea dela 1—5 ani, respective dela 5—10 ani, dacă rezultatul spionajului s'a comunicat statului străin, sau rășvrațiților.

§ 323.

Se face vinovat de complicitate la crima de spionaj și se pedepsește cu închisoare grea dela 5—10 ani, respective, după gravitatea faptei, dela 10—20 ani: 1. acela, care intenționat nu împedecă spionajul, sau comunicarea lui cu dușmanul, sau cu aceia, contra cărora se fac cu știrea sa pregătiri militare, deși ar fi putut împedeca crima ușor și fără a se periclita pe sine și pe ai săi, precum și 2. acela, care intenționat nu denunță autorităților vre un act de spionaj, sau persoana care are cunoștința despre acel act.

§ 324.

Crima spionajului o comite și acela, care în alt timp decât cel prevăzut în § 321 spionează dispoziții ori obiecte, cari privesc puterea armată a statului și nu sunt menite publicității, în scopul de a le face cunoscute vre-unui stat străin, ori rășvrațiților.

§ 325.

Un astfel de spion se va pedepsi după gravitatea crimei și importanța faptei cu închisoare grea dela 1—5 ani, iar dacă rezultatul spionajului l'a făcut cunoscut statului străin ori rășvrațiților, cu închisoare grea dela 5—10 ani.

Aceeași pedeapsă se va aplica și aceluia, care în alt timp decât cel menționat în § 321 intenționat va fi dat prin sfat, faptă, ori în alt chip, ajutor spionului la facerea spionajului sau la comunicarea cu statul străin, ori cu rășvrațiții, a rezultatelor obținute.

§ 326.

Celce în alt timp decât cel prevăzut în § 321 intenționat nu împedecă spionajul, deși ar fi putut-o face aceasta ușor și fără a se expune pe sine și ai săi, sau intenționat nu denunță autorităților pe spionul cunoscut lui, — se va pedepsi cu închisoare grea dela 1—3 ani, respective dela 3—5 ani, dacă în urma acestei întrelăsări rezultatul spionajului a și ajuns la cunoștința statului străin, ori a rășvrațiților.

§ 327.

Cine în timp de război, sau în timpul hotărât la începutul §-lui 321, se lasă în înțelegere cu inamicul, sau și fără asemenea înțelegere se face vinovat de orice lucrare sau întrelăsare cu scopul, ca prin această lucrare sau întrelăsare să se ivească pentru puterea armată a țării, sau pentru oastea vreunei puteri aliate, desavantagiu, sau pentru inamic avantajiu, săvârșește crimă contra puterii armate a statului chiar și în cazul, dacă modul lucrării de aceasta natură ar avea criteriile altei crime, sau ale altui delict.

§ 328.

Toți cari au luat parte la săvârșirea acestei crime se vor pedepsi cu moarte prin ștreang, dacă:

a) vinovatul în scopul ducerii la îndeplinire a acestei crime a comis o altă crimă, care și de altfel se pedepsește cu moarte, conform prezentei legi, sau a săvârșit una din crimele specificate în §§ 362 c), 364, 366 și 450 d); sau dacă

b) a ocazionat prin aceasta crimă un foarte important desavantagiu puterii armate în operațiunile ei contra dușmanului.

§ 329.

În alte cazuri pedeapsa va fi în general închisoare grea dela 10—20 ani.

§ 330.

Cele intenționat nu împedecă crima cuprinsă

în § 327 deși ar fi putut-o împedea ușor și fără a se expune pe sine și pe ai săi, precum și acela, care intenționat nu denunță autorităților crima cunoscută lui, sau persoana care are cunoștința de aceea, — se va pedepsi ca complice ca închisoare grea dela 5—20 ani.

§ 331.

Va fi scutit de pedeapsa ce i s'ar fi cuvenit acela, care luând parte la crimele cuprinse în §§ 321—330, din căință sau însuși împedecă crima, sau denunță cazul autorităților într'un timp, când acelea încă nu aveau știre de el și desavantagiul se mai poate încă delătura.

Art. de lege XXI din 1890.

§ 6.

Cine ademeneste pe altul — chiar și fără rezultat — la săvârșirea vre-unei crime, sau a vre-unui delict cuprins în §§ 1—4 ai acestei legi, comite crimă, respective delict și va fi pedepsit cu pedeapsa prescrisă pentru făptuitorul crimei sau delictului intenționat de seducătorul.

Resortul afacerilor interne.**Circular**

referitor la cursul informativ pentru secretarii comunali.

Pentru pregătirea secretarilor comunali și cercuali (notari) se înființează un curs informativ pentru secretarii comunali, de 30 zile, cu începere din 15/28 Aprilie 1919, în următoarele orașe:

a) In Bistrița pentru județele: Bistrița-Nasăud, Cojocna, Murăș-Turda și Solnoc-Dobâca;

b) In Deva pentru județele: Alba-inferioară, Hunedoara și Turda-Arieș;

c) In Făgăraș pentru județele: Brașov, Ciuc, Făgăraș, Odorheiu, Sibiu, Târnava-mare, Târnava-mică, Treiscaune.

Ascultătorii din alte județe pot asculta după plac cursul Bistrița ori Deva.

La cursuri vor fi admiși toți acei bărbați trecuți de 20 ani, cari au absolvat cel puțin patru clase medii.

Cererile de primire sunt a se înainta la prefectura județului cu reședința în orașul, în care se ține cursul și unde se pot câștiga orice informații.

Domnii prefecți să binevoiască a publica acest apel în toate comunele în modul cel mai extins.

Sibiu, la 28 Februarie (13 Martie) 1919.

Juliu Maniu,

Șeful resortului de interne.

Nr. 1324

Resortul finanțelor.**A v i z**

în chestiunea stampilării biletelor de lei emise de Banca Generală Română.

În legătură cu ordonanțele noastre anterioare de

sub numerii 658 din 8 Februarie st. n. a. c. și Nr. 839 din 2/15 Februarie a. c. anunțăm, că Ministerul de finanțe din București a ordonat încheierea subscripțiunii la Imprumutul Unirei (a nu se confunda cu Imprumutul Național, emis în Transilvania) pe ziua de 9/22 l. c. și a dispus, ca în aceeași zi să se încheie și ștampilarea biletelor de lei, emise de Banca Generală Română.

Sibiu, la 6/19 Martie 1919.

Dr. N. Vlad

șeful resortului finanțelor.

Nr. 2180

Ordonanță

în chestiunea limitării interinale a circulațiunii fiduciare.

ART. 1. Până la alte dispozițiuni se interzice importul bancnotelor și asignațiunilor de casă ale băncii austro-ungare în teritoriile unite cu Regatul României prin decretul lege No. 3631 din 11 Decembrie 1918. Tot asemenea se interzice asemnarea și executarea asemnărilor de sume în coroane din afară asupra acestor teritorii.

În mod excepțional asemnarea sumelor de coroane din străinătate asupra teritoriilor unite cu Regatul României se poate permite pe lângă condițiuni speciale, prin Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor.

În circulațiunea de călătorii și pe frontiere se permite importul de bancnote, întrucât nu trece peste suma de 500 coroane.

ART. 2. Persoanele și firmele domiciliată în mod stabil afară de teritoriile unite cu Regatul României, însă pe teritoriul fostei monarhii austro-ungare, pot dispune în mod nelimitat asupra pretensiunilor de coroane, pe care le au de prezent, sau le vor avea în viitor, în teritoriile unite, ca plată pe teritoriul sediului lor, sau pe teritoriile fostei monarhii austro-ungare; din contră, pentru plățile asupra altor țări, sau pentru plățile asupra teritoriilor unite cu Regatul României, pot dispune numai cu consimțământul Consiliului Dirigent, Resortul finanțelor.

Pretensiunile existente, sau cele cari se vor ivi pe viitor, ale persoanelor sau firmelor cu domiciliul stabil afară din teritoriile unite cu Regatul României, însă pe teritoriul fostei monarhii austro-ungare, trebuiesc evidențiate separat.

ART. 3. Din celelalte state de pe teritoriul fostei monarhii se pot importa cupoane de cobnzi, de dividende, numai pe lângă permis special din partea Consiliului Dirigent, Resortul finanțelor.

ART. 4. Exportul și înstrăinarea efectelor se interzice. Înstrăinarea efectelor pe seama persoanelor sau firmelor domiciliată în mod stabil afară din teritoriile unite cu Regatul României, pe teritoriul fostei monarhii austro-ungare, este permisă numai pe lângă învoirea

speciali a Consiliului Dirigent, Resortul finanțelor.

ART. 5. Consiliul Dirigent, Resortul finanțelor, poate admite excepțiuni dela dispozițiunile acestei ordonanțe.

ART. 6. Cererile referitoare la permisurile amintite în §§ ii precedenți trebuiesc adresate direct Consiliului Dirigent, Resortul finanțelor.

ART. 7. Comit transgresiuni, întru cât nu ar cădea sub dispozițiuni penale mai grave, și se vor pedepsi cu închisoare până la 6 luni și cu amendă până la 2000 coroane, toți cei care vor călca vre o dispozițiune a acestei ordonanțe, o vor eluda, sau vor încerca eludarea ei, sau vor fi complici în astfel de cauze. Se va putea ordona și confiscarea valorilor afiate ca corpus delicti. În caz de confiscare, jumătate din valoarea obiectelor confiscate compete ca premiu aceluia, care prin descoperirea acelei fapte merită această recompensă.

ART. 8. Ordonanța prezentă intră în vigoare în ziua publicării ei.

Sibiiu, la 5/18 Martie 1919.

Dr. N. Vlad,

șeful resortului finanțelor.

Nr. 2168

Resortul agriculturii și comerțului.

Ordin circular

Tuturor prefecturilor, administratorilor de plasă și șefilor de poliție

Având în vedere, că ordinul circular referitor la circulația internă a mărfurilor, în ceea ce privește circulația pieilor brute se aplică greșit, prin ce se împedecă funcționarea fabricilor și gătirea articolelor de tăbăcărie și astfel aprovizionarea populațiunii cu talpă și piele nu se poate asigura, fiind cunoscut, că toate fabricile de pielărie și atelierle de tăbăcărie, cari funcționează în baza brevetelelor de meserie (parigá olvány), sunt îndreptățite a cumpăra din localitatea unde și au sediul toate materiile brute (piele, secară, var etc.) necesare fabricațiunii, fără a cere permis de cumpărare dela resortul nostru. De că însă unele materii le vor cumpăra din altă localitate, în tot cazul vor trebui să ceară permisiunile de cumpărare și raport, amintite în ordinul circular.

Comerțul intermediar rămâne însă și pentru mai departe interzis, așa că fabricanții sunt obligați a cumpăra direct de la producători (bator, măcelari, țaraai).

Sibiiu, 7 Martie n. 1919

Dr. Victor Bontescu,

Nr. 378 șeful resortului de agricultură și comerț.

Dela comandamentul general teritorial în Sibiiu.

Notă circulară

referitoare la plățirea datoriilor la „Zentralwirtschaftsfond“.

Direcțiunea dela „Zentralwirtschaftsfond des k. u. k. Heeres“ ne-a comunicat, că debitorii fondului au încetat plățirile cu 1 Noemvrie 1918. Părerea formată, că datoriile nu trebuie plățite, în urma situației schimbate, este greșită.

Pentruca datoria să nu se ridice cu interesele de întârziere, — pe această cale se provoacă toți debitorii dela „Zentralwirtschaftsfond“ să plătească ratele restante, conform planului de amortizare.

Ratele scadente în lunile Noemvrie 1918—Martie a. c. au să se achite deodată.

Sumele plățite de singuraticii ofițeri la cassa trupelor etc. au să fie contate deocămdată ca „Depozit“ în rubrica „Bani străini“ și să țină în evidență în registrul depozitelor ce va trebui deschis.

Ca document de primire pentru jurnalul de cassă va servi conspectul despre sumele plățite pentru „Zentralwirtschaftsfond“ ce va trebui făcut.

Despre timpul când și în ce mod să se trimită la „Zentralwirtschaftsfond“ sumele încasate, vor urma dispozițiuni.

Dispozițiunile de sus au să fie publicate în ordinul de zi la toate trupele și instituțiunile militare Sibiiu, 12 Martie n. 1919.

Nr. 30265

Baron Boeriu,
General de divizie

Notă circulară

despre competențele ofițerilor.

Din repețitele rapoarte și întrebări se constată, că nu se procedează uniform la lichidarea și plățirea competențelor (soldelor). Că directivă la lichidarea competențelor au să servească următoarele norme:

1. Toți ofițerii și reangajații au drept la sold a românească, din ziua intrării în serviciu. (Vezi pct. 1 din Ord. 1 Nr. 306)

Decă intrarea în serviciu se întâmplă după prima zi a luni, se va plăți respectivului sold alicvoară numai pe zilele în cari a făcut serviciu.

2. Ofițerii și reangajații, cari pe luna în care intră în armata română au primit dela careva cassă solda după normele austro-ungare, în înțelesul punctului 1. pe zilele de serviciu primesc numai diferența dintre solda primită și cea românească. Acest principiu este nediscuabil, deoarece nimeni nu și poate formula pretenșiunea la solda dublă.

3. Ofițerilor și reangajaților activi, până la ziua intrării în serviciul armatei române, le compete solda

austro-ungară. Prin urmare ofițerilor și subofițerilor activi, cari n'au ridicat solda dela vre-o casă (legiune), are să li se plătească pe baza certificatului de încetarea plății și a unei declarațiuni pe cuvântul de onoare, retrograd însă numai din 1 Noemvrie 1918, competențele austro-ungare.

4. Licbidaturile au să instrueze justificarea soldelor e nform dispozițiunilor din punctele 1-3.

5. Gajiștii activi, cari încă nu și-au anunțat intrarea în serviciul armatei române, se privesc ca pensionați și pot să-și anuște competențele de pensiuine la lichidatura de pensiuine a intendenței secției organizației 6-7, (până acum Comandamentul teritorial A. B. U.) în Sibiu.

6. Gajiștii activi, cari și-au înștiințat intrarea în serviciul armatei române, dar până acum n'au fost preluați, din cauza vârstei sau din alte motive, se privesc de asemenea de pensionați, ea în pct. 5.

Sibiu, 13 Martie n. 1919.

Papp,

general de brigadă

Nr. 80,589.

Modele

pentru rugărilor referitoare la dispensele militare.

[Urmare]

Model d)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a trei părinți de familie, domiciliați în comună, spre a stabili drepturile de dispensă ale unui tânăr ca ¹⁾ . . . . . al unei femei actuale văduvă (art. . . . . al legii recrutării, alin. c).

Noi subsemnații, ²⁾ . . . . . părinți ai tinerilor súpniși la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă în serviciu:

Certificăm, că numitul ³⁾ . . . . . născut la ⁴⁾ . . . . . înscris pe tabela de recensământ la Nr. ⁵⁾ . . . . . și hotărît a concura la formarea contingentului clasei 19 . . . . . este ¹⁾ . . . . . în linie descendentă al dnei ⁶⁾ . . . . . văduva dlui ⁷⁾ . . . . .

Că dna n'are nici fiu, nici ginere și este tot văduvă.

Că prezența acestui tânăr este indispensabilă pentru a asigura axistența familiei, care este cu totul lipsită de mijloace de viețuire, și el se achită în realitate de această obligațiune către dânsa.

Făcut la ⁸⁾ . . . . . la ⁹⁾ . . . . . după cererea d lui ¹⁰⁾ . . . . . ¹¹⁾ . . . . . ¹²⁾ . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei . . . . . că cele conținute în prezentul act sunt adevărate.

La . . . . . la . . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul de plasă.

Nota. — Primarii vor ajuta la trebuință pe păriași de familie la redactarea acestui cetificat.

¹⁾ Să se arete dacă are drept la dispensă ca nepot unic sau cel mai în vârstă dintre nepoți.

²⁾ Numele, pronumele și domiciliul celor 3 păriași de familie.

³⁾ Numele și pronumele tinărului.

⁴⁾ Data nașterii sale.

⁵⁾ Să se arete numărul înscrierii pe tabelele de recensământ.

⁶⁾ Pronumele și numele de familie al văduvei.

⁷⁾ Numele și pronumele bunicului tinărului.

⁸⁾ Numele comunei rurale sau urbane unde s'a liberat certificatul.

⁹⁾ Data zilei când s'a liberat certificatul.

¹⁰⁾ Să se arete numele și pronumele persoanei după cererea căreia s'a liberat certificatul și n e calitate l-a cerut acea persoană.

¹¹⁾ Semnătura celor 3 păriași de familie, sau declarația că nu știu să scrie.

¹²⁾ Semnătura persoanei care a cerut certificatul sau declarația că nu știe să scrie.

Model e)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a 3 păriași de familie, domiciliați în comună, spre a stabili drepturile de dispensă ale unui tinăr, ¹⁾ . . . . . la un tată orb (art. . . . . al legii de recrutare, alin. d)

Noi subsemnații, ²⁾ . . . . . păriași ai tinerilor supuși la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă în serviciu:

Certifică încă numitul ³⁾ . . . . . născut la ⁴⁾ . . . . . înscris pe tabela de recensământ la ⁵⁾ . . . . . și hotărît spre a concura la formarea contingentului 19 . . . . . este ¹⁾ . . . . . al dlui ⁶⁾ . . . . . cu desăvârșire orb.

Că prezența acestui tinăr este indispensabilă pentru a asigura existența familiei, care este cu totul lipsită de mijloace de viețuire și că el se achită în realitate de această obligațiune către dânsa.

Făcut la ⁷⁾ . . . . . la ⁸⁾ . . . . . după corerea dlui ⁹⁾ . . . . . ¹⁰⁾ . . . . . ¹¹⁾ . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei, că cele conținute în prezentul act sunt adevărate.

La . . . . . la . . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul plășii.

Nota. — Primarii vor ajuta la trebuință pe păriași familie la redactarea acestui certificat.

¹⁾ Să se arete dacă are drept la dispensă ca unic fr sau cel mai în vârstă dintre fi ori gineri.

²⁾ Numele, pronumele și domiciliul celor 3 păriași de familie.

³⁾ Numele și pronumele tinărului.

⁴⁾ Data nașterii sale.

⁵⁾ Să se arete numărul înscrierii pe tabelele de recensământ.

⁶⁾ Numele și pronumele tatălui.

⁷⁾ Numele comunei rurale sau urbane unde s'a liberat

⁸⁾ Data zilei când s'a liberat certificatul.

9) Să se arete numele și pronumele persoanei după cererea căreia s'a liberat certificatul și în ce calitate l-a cerut acea persoană.

10) Semnătura celor 3 părinți de familie, sau declarația că nu știu scrie.

11) Semnătura persoanei care a reclamat certificatul, sau declarația, că nu știe scrie.

Model f)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a trei părinți de familie, domiciliati în comună, spre a stabili drepturile [de dispensă ale unui tânăr, ea¹⁾ . . . . . al unui bunic orb (art. . . . . al legii de recrutare alia. d).

Noi subsemnații²⁾ . . . . . părinți ai tinerilor suprași la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă în serviciu:

Certificăm, că numitul³⁾ . . . . . născut la⁴⁾ . . . . . înscris pe tabelele de recensământ la Nr.⁵⁾ . . . . . și hotărât a concura la formarea contingentului 19 . . . . . este⁶⁾ . . . . . în linie descendentă al dlui⁷⁾ . . . . . care este cu desăvârșire orb și nu are nici fiu, nici ginere.

Că prezența acestui tânăr este indispensabilă pentru a asigura existența familiei, care este cu totul lipsită de mijloace de viațire și că el se achită în realitate această obligațiune către dânsa.

Făcut la⁸⁾ . . . . . la⁹⁾ . . . . . după cererea d-lui¹⁰⁾ . . . . .¹¹⁾ . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei, că cele conținute în prezentul act sunt adevărate.

La . . . . . la . . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul de plasă.

Nota. — Primarii vor ajuta la trebuință pe părinții de familie la redactarea acestui certificat.

1) Să se arete dacă are drept la dispensă că unic nepot, sau că cel mai în vârstă dintre nepoți.

2) Numele, pronumele și domiciliul celor 3 părinți de familie.

3) Numele și pronumele.

4) Data nașterii sale.

5) Să se arete numărul înscrierii pe tabelele de recensământ.

6) Numele și pronumele bunicului.

7) Numele comunei rurale sau urbane unde s'a liberat certificatul.

8) Data zilei când s'a liberat certificatul.

9) Să se arete numele și pronumele persoanei după cererea căreia s'a liberat certificatul și în ce calitate l-a cerut acea persoană.

10) Semnătura celor 3 părinți de familie, sau declarația că nu știu să scrie.

11) Semnătura persoanei care a cerut certificatul, sau declarația că nu știe să scrie.

Resortul codificație.

Ordonanță

pentru executarea Decretului Nr. VII,^{*)} privind la instrăinarea bunurilor statului prin guvernul maghiar din Budapesta.

Pe baza Art. 4^{*)} din Decretul Nr. VII, dat la 6/19 Februarie 1919, ordonăm următoarele:

ART. 1. Pentru judecarea petițiilor de anulare, prevăzute în Art. 2 (Decret VII) alinea 3, declarăm de competent tribunalul din Cluj, oricare ar fi valoarea lucrului, care face obiectul în litigiu

Tribunalul se va constitui sub prezidiul președintelui de tribunal, conform § 55 alinea 2 din Codul de procedură civilă (Legea 1 din anul 1911).

În contra sentinței tribunalului termenul de apel e 15 zile dela primire.

Apelul se va judeca înaintea Curții de Apel din Cluj.

Curtea va fi compusă din 5 membri, sub prezidiul președintelui Curții de Apel și va judeca în ultima instanță. Cereri pentru revizuirea procesului (§ 563) nu se admit.

ART. 2. La judecarea pricinilor de altcum se vor aplica dispozițiile codului de procedură [ART.] 3. Ordonanța prezentă intră în vigoare în ziua publicării.

Sibiu, la 7 20 Martie, 1919.

Dr. Emil Hatieganu,
șef de resort.

Nr. 2 Cod.

*) Publicat în „Gazeta Oficială” Nr. 13.

Resortul ocrotirilor sociale

Ordonanță

despre menținerea dispozițiilor legale, referitoare la asigurarea muncitorească pentru caz de morb și accident.

În conformitate cu Art. 1 din Decretul Nr. I, enunțat cu data de 24 Ianuarie 1919 de către Consiliul Dirigent, se menține în vigoare legea despre asigurarea muncitorilor industriali și comerciali pentru caz de morb și accident, art. XIX din 1907, precum și ordonanțele și regulamentele emansate ulterior pe baza acestei legi, urmând a fi aplicate cu excepțiile și modificările cuprinse în această ordonanță.

1. Cassele cercuale de asigurare muncitorească și cassele întreprinderilor pentru ajutorarea bolnavilor, aflătoare pe teritoriul Transilvaniei, Banatului și Ținuturilor românești din Ungaria, sunt oprite a mai ținea realității în cercul lor de activitate cu cassa regnicolară pentru ajutorare și asigurare în caz de morb și accident și cu oficiul de stat pentru asigurare muncitorească, a căror sediu este în Budapesta.

2. In locul casei regnicolare pentru ajutorare și asigurare în caz de morb și accident și în locul oficiului de stat pentru asigurare muncitorească, se vor institui organe centrale corespunzătoare, cu sediul pe teritoriul acreditat Consiliului Dirigent.

3. Până la înființarea instituțiilor centrale menționate sub p. 2, toate drepturile de supraveghiere și dispunere, ce compet casei regnicolare pentru ajutorare și asigurare în caz de morb și accident, precum și oficiului de stat de asigurare muncitorească, redacte în §-ii 100—117, precum și în §-ii 168—182 din Art. XIX: 1907, trece asupra resortului ocrotirii sociale.

4. Pentru a promova funcționarea reglementară a caselor de ajutorare și asigurare muncitorească, ca aceste case să poată satisface neîntrerupt îndatoririlor de plată, forurile administrative sunt provocate și obligate a da tot concursul, îndeosebi a proceda — îndată ce sunt recercate, — cu urgență excepțională la încasarea și transmiterea pretensiunilor acestor case.

Patronii întreprinderilor industriale și comerciale, membri obligați sau de voie ai caselor muncitorești de ajutorare și asigurare, vor achita fără întârziere taxele reglementare, neescapând cele scadente pe tot timpul trecut, sub urmarea consecințelor legale.

Ordonanța aceasta intră în vigoare în ziua publicării.

Sibiu, 1/14 Martie, 1919.

Josif Jumanca,

Nr. 518

locșitorul șefului resortului ocrotirii sociale.

Resortul agr'cultura și comert.

Ordonanță

despre libera circulație de vite.

Cu ziua de 1 Aprilie st. n. 1919 decretăm circulația de vite liberă pe întreg teritoriul imperiului nostru, cu excepția vitelor de orice fel, de proveniență dela armata austro-ungară și germană, chiar dacă pentru acestea s'ar fi liberat bilete de vite regulate.

Dispozițiile în vigoare ale legilor veterinare și ale ordonanțelor, vor fi observate cu toată rigoarea.

Pentru a asigura circulația normală, subprefecții, prin primprotorii respectivi, vor lua dispozițiile necesare, ca în comunele, unde până acum n'ar fi instituită secretaria comunali (cercuali), liberarea biletelor de vite să se facă prin bărbați domni de toate încrederea.

Târgurile de vite vor ținea numai o singură zi, ziua premergătoare târgului de mărfuri. În localitățile cu circulație mică, târgul de vite și cel slobod se vor ținea în aceeași zi.

Târguri de vite de prăsilă nu se vor putea ținea, decât cu învoirea prealabilă a acestui resort.
Sibiu, 22 Martie n. 1919.

Vasile C. Orvada,
secretar general

Nr. 733 A.

Dela comandamentul general teritorial în Sibiu.

Secția organizării VI—VII exprimă laudă și recunoștință locotinentului Avram Vesa pentru serviciile prestate cu devotament și abnegațiune în împrejurările cele mai grele la garda națională și la organizarea trupelor naționale. No, 1046 III, res.

Notă circulară

Ofițerii (amplotații militari), cari în urma războiului ar fi suferit daune printr'un incident oare-care, d. e. despolare etc., să-nu-și anunțe pagubele intenției secției organizării 6—7, ori forurilor politice, amăsurat ordonanței resortului finanțelor Nr. 939, publicată în „Gazeta Oficială” Nr. 12.

Sibiu, 19 Martie n. 919

Baron Boeriu,
general de divizie.

Nr. 30,110.

A V I Z

Sublocotenentul Moldovan George pus la dispoziția Comandamentului trupelor din Transilvania, la care însă nu s'a prezentat, este provocat să se anunțe imediat în persoană sau în scris la secția organizării 6—7.

Sibiu, 24 Martie n. 1919.

Baron Boeriu,
general de divizie.

Nr. 7734 III.

Notă circulară

despre taxele de întreținere în spital.

Cătră toate spitalele militare

Cășștii bolnavi, jatrăși în spitalele militare, vor plăti orarulul militar, pentru întreținere și cură, următoarele taxe:

General, zilnic	Lei	6.—
Colonel, zilnic	„	4.50
Locot.-colonel, zilnic	„	3.50
Major, zilnic	„	3.—
Căpitan, zilnic	„	2.50
Locot. și sublocot., zilnic	„	2.—
Stegar, zilnic	„	1.50

Sibiu, 18 Martie 1919.

Florian,
general de brigada.

Nr. 80,917

Modele

pentru rugărilor referitoare la dispensele militare.

[Urmare]

Model g)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a trei părinți de familie, domiciliați în comună, spre a stabili drepturile de dispensă ale unui tânăr, ca¹⁾ . . . . . al unui tată trecut de 70 ani (art. . . . . al legii recrutării, alin. d).

Noi subsemnații,²⁾ . . . . . părinți ai tinerilor supuși la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă în serviciu:

Certificăm, că numitul³⁾ . . . . . născut la⁴⁾ . . . . . înscris pe tabela de recensământ la Nr.⁵⁾ . . . . . și hotărât a concura la formarea contingentului clasei 19 . . . . . este⁶⁾ . . . . . al dlui⁷⁾ . . . . . care este în vârstă de 70 ani și infirm, fiind născut la⁸⁾ . . . . .

Că prezența acestui tânăr este indispensabilă pentru a asigura existența familiei, care este cu totul lipsită de mijloace de viațuire, și el se achită în realitate de această obligațiune către dânsa.

Făcut la⁹⁾ . . . . . la¹⁰⁾ . . . . . după cererea dlui¹¹⁾ . . . . .¹²⁾ . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei . . . . . că cele conținute în prezentul act sunt adevărate.

La . . . . . la . . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul de plasă.

Nota — Primarii vor ajuta la trebuință pe părinții de familie la redactarea acestui certificat.

1) Să se arete dacă este unic fiu sau cel mai în vârstă dintre fii.

2) Numele, pronumele și domiciliul celor 3 părinți de familie.

3) Numele și pronumele tinărului.

4) Data nașterii sale.

5) Să se arete numărul înscrierii pe tabele de recensământ.

6) Numele și pronumele tatălui.

7) Data nașterii sale.

8) Numele comunei rurale sau urbane unde s'a liberat certificatul.

9) Data zilei când s'a liberat certificatul.

10) Să se arete numele și pronumele persoanei după cererea căreia s'a liberat certificatul și în ce calitate l-a cerut acea persoană.

11) Semnătura celor 3 părinți de familie, sau declarația că nu știu să scrie.

12) Semnătura persoanei care a cerut certificatul, sau declarația că nu știe să scrie.

Model h)

Județul . . . . .

Plasa . . . . .

Comuna . . . . .

Certificat a 3 părinți de familie, domiciliați în comună, spre a stabili drepturile de dispensă ale unui tânăr,¹⁾ . . . . . la nu bunic de 70 ani (art. . . . . al legii de recrutare, alin. d).

Noi subsemnații,²⁾ . . . . . părinți ai tinerilor supuși la chemare, sau cari fiind chemați sunt încă în serviciu:

Certificăm, că numitul³⁾ . . . . . născut la⁴⁾ . . . . . înscris pe tabela de recensământ la Nr.⁵⁾ . . . . . și hotărât spre a concura la formarea contingentului 19 . . . . . este⁶⁾ . . . . . în linie descendentă al dlui⁷⁾ . . . . . care este în vârstă de 70 ani, fiind născut la⁸⁾ . . . . .

Că prezența acestui tânăr este indispensabilă pentru a asigura existența familiei, care este cu totul lipsită de mijloace de viațuire, și că el se achită în realitate de această obligațiune către dânsa.

Făcut la⁹⁾ . . . . . la¹⁰⁾ . . . . . după cererea dlui¹¹⁾ . . . . .¹²⁾ . . . . .

Atestat de noi, primarul comunei, că cele conținute în prezentul act sunt adevărate.

La . . . . . la . . . . . 19 . . . . .

Văzut și atestat de administratorul plășii.

Nota — Primarii vor ajuta la trebuință pe părinții de familie la redactarea acestui certificat

1) Să se arete dacă este unic nepot sau cel mai în vârstă dintre nepoți.

2) Numele, pronumele și domiciliul celor 3 părinți de familie.

3) Numele și pronumele tinărului.

4) Data nașterii sale.

5) Să se arete numărul înscrierii pe tabelele de recensământ.

6) Numele și pronumele bunicului.

7) Data nașterii bunicului.

8) Numele comunei rurale sau urbane unde s'a liberat certificatul.

9) Data zilei când s'a liberat certificatul.

10) Să se arete numele și pronumele persoanei după cererea căreia s'a liberat certificatul și în ce calitate l-a cerut acea persoană.

11) Semnătura celor 3 părinți de familie, sau declarația, că nu știu scrie.

12) Semnătura persoanei care a reclamat certificatul sau declarația, că nu știe scrie.

[Ve urma.]